

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Oleg Sternioală
Judecătorii	Maria Ghervas
	Iurie Bejenaru

examinînd recursurile declarate de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Zidarul-Cahul”, Baracu Roman și Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Zidarul-Cahul” împotriva Societății pe Acțiuni „Daniel-P” și Dermenji Oleg cu privire la încetarea dreptului de gaj, anularea măsurilor de asigurare și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cozac Vladimir împotriva Societății pe Acțiuni „Zidarul-Cahul”, intervenienți accesorii Societatea pe Acțiuni „Daniel-P”, Dermenji Oleg, Inspectoratul Fiscal de Stat Cahul, Societatea pe Acțiuni „Ormotex” și Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare,

împotriva încheierii din 17 noiembrie 2017 a Curții de Apel Cahul prin care cererea Societății pe Acțiuni „Zidarul-Cahul” de concretizare a pretențiilor a fost restituită,

c o n s t a t ă:

La 20 februarie 2015 administratorul procesului de insolvență SC „Zidarul-Cahul”, Baracu Roman, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Daniel-P” și Dermenji Oleg cu privire la încetarea obligației de gaj și rezilierea contractului de gaj.

În motivarea acțiunii a relatat că prin hotărîrea Curții de Apel Cahul din 15 decembrie 2014 în privința Societății pe Acțiuni „Zidarul-Cahul” a fost intentat procesul de insolvență.

A menționat că în cadrul urmăririi bunurilor întru executarea obligațiilor față de creditorii, a depistat că la 13 aprilie 2012 a fost încheiat contractul de ipotecă, conform căruia SA „Zidarul-Cahul” a pus în gaj bunurile imobile ce-i aparțin cu drept de proprietate: clădirea de producere cu suprafața de 6220,20 m.p. cu nr. cadastral xxxxx; depozit cu suprafața de 107,50 m.p. cu nr. cadastral xxxxx; clădirea de producere cu suprafața de 4108 m.p. cu nr. cadastral xxxxx; clădirile anexe construcției cu suprafața de 184,40 m.p. cu nr. cadastral xxxxx; clădirile anexe construcției cu suprafața de 309,40 m.p. cu nr. cadastral xxxxx și lot de teren pentru construcții cu suprafața de 1,9841 ha cu nr. cadastral xxxxx, amplasate în orașul Cahul, str. Șoseaua Griviței, 20.

Bunurile respective au fost puse în gaj de către SC „Zidarul-Cahul” în scopul asigurării executării obligațiilor rezultate din contractele de împrumut nr. 11/08 din 11 august 2010, nr. 30/03 din 30 martie 2011, nr. 08/04 din 08 aprilie 2011, cu ulterioarele modificări, semnate de SA „Daniel-P”, în calitate de debitor ipotecar și Dermenji Oleg, în calitate de creditor ipotecar. Conform contractelor de împrumut menționate, SA „Daniel-P” s-a obligat să restituie lui Dermenji Oleg următoarele sume: - în baza contractului de împrumut cu nr. 11/08 din 11 august 2010- 1 200 000 lei cu termenul de restituire la data de 11 mai 2012;

- în baza contractului de împrumut cu nr. 30/03 din 30 martie 2011 - 215 000 lei cu termenul de restituire la data de 11 mai 2012;

- în baza contractului de împrumut cu nr. 08/04 din 08 aprilie 2011-1 300 000 lei cu termenul de restituire la data de 11 mai 2012.

Prin hotărîrea din 26 ianuarie 2012 a Judecătorei Cahul a fost respinsă acțiunea depusă de Dermenji Oleg împotriva SA „Daniel-P” cu privire la încasarea datoriei conform contractelor de împrumut, ca fiind neîntemeiată, hotărîrea devenind irevocabilă.

În opinia reclamantului, în circumstanțele date, contractul de gaj se consideră încetat și solicită încetarea obligației de gaj a SA „Zidarul-Cahul” față de SA „Daniel P”, rezilierea contractului de ipotecă din 13 aprilie 2012 încheiat între SA „Zidarul-Cahul”, în persoana administratorului Dermenji Oleg și persoana fizică Dermenji Oleg și anularea măsurilor de executare a obligațiilor rezultate din împrumut prin instituirea gajului asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale: xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx amplasate în orașul Cahul, str. Șoseaua Griviței, 20.

Prin hotărîrea din 29 aprilie 2016 a Curții de Apel Cahul s-a admis cererea lichidatorului procesului de insolvență al SA „Zidarul Cahul”, Baracu Roman; s-a considerat încetată obligația de gaj a SA „Zidarul Cahul” față de SA „Daniel - P”; s-a reziliat contractul de ipotecă din 13 aprilie 2012 încheiat între SA „Zidarul Cahul” în persoana administratorului Dermenji Oleg și persoana fizică Dermenji Oleg, înregistrat la Biroul notarului Munteanu Timofei cu nr. 3767; s-au anulat măsurile de executare a obligațiilor rezultate din împrumut prin instituirea gajului asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale: xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx, amplasate în orașul Cahul, str. Șoseaua Griviței, 20.

Prin încheierea din 19 august 2016 a Curții de Apel Cahul s-a admis cererea de revizuire depusă de Cozac Vladimir împotriva hotărîrii Curții de Apel Cahul din 29 aprilie 2016, a fost casată hotărîrea Curții de Apel Cahul din 29 aprilie 2016. Instanța a stabilit că Cozac Vladimir nu a fost atras în proces.

Astfel, la data de 03 februarie 2017, prin încheierea Curții de Apel Cahul, în cauza civilă la acțiunea înaintată de SA „Zidarul Cahul” împotriva SA „Daniel P”, Dermenji Oleg privind încetarea dreptului de gaj și anularea măsurilor de asigurare, în procesul civil a fost atras în calitate de copârț Cozac Vladimir.

Anterior, la data de 10 decembrie 2015 Cozac Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Zidarul-Cahul” cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare.

Prin încheierea din 03 februarie 2017 a Curții de Apel Cahul acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Zidarul Cahul” împotriva SA „Daniel P” și Dermenji Oleg, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Cadastral Cahul cu privire la încetarea dreptului de gaj și anularea măsurilor de asigurare și acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cozac Vladimir împotriva Societății pe Acțiuni „Zidarul Cahul”, intervenienților accesorii SA „Daniel P”, Dermenji Oleg, Inspectoratul Fiscal de stat Cahul, SA „Ormotex” și Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare, au fost conexate într-un singur dosar, atribuind-ui numărul de evidență unic.

În cadrul derulării procesului, lichidatorul Societății pe Acțiuni „Zidarul Cahul”, Baracu Roman, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, majorând pretențiile și solicitând constatarea nulității contractului de cesiune a creanței nr. 9988 din 15 octombrie 2015 încheiat între reprezentantul Dermenji Oleg și Cozac Vladimir; recunoașterea scadentă a obligației ipotecare a Societății pe Acțiuni „Zidarul Cahul” și rezilierea contractului de ipotecă din 13 aprilie 2012 încheiat între SA „Zidarul Cahul” și Dermenji Oleg, înregistrat cu nr. 3767 de către notarul public Munteanu Timofei; scoaterea sechestrului asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale: xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx (numerele vechi xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx,xxxxx) amplasate în orașul Cahul.

Prin încheierea din 17 noiembrie 2017 a Curții de Apel Cahul cererea lichidatorului Societății pe Acțiuni „Zidarul-Cahul” de concretizare a pretențiilor a fost restituită, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) CPC, pe motiv că instanța nu este competentă să judece pricina.

La 29 noiembrie 2017, în termenul prevăzut de lege, lichidatorul SA „Zidarul-Cahul”, Baracu Roman, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 17 noiembrie 2017, solicitând casarea ei și remiterea pricinii către Curtea de Apel Cahul pentru examinare în fond.

La 06 decembrie 2017 creditorul Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 17 noiembrie 2017, solicitând casarea ei și restituirea pricinii spre rejudecare.

În conformitate cu art.8 alin.(1) Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Materialele dosarului nu conține date spre confirmarea expedierii către recurentul Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova a copiei încheierii din 17 noiembrie 2017. Prin urmare, recursul declarat la data de 06 decembrie 2017 se consideră a fi depus în termen.

Recurenții invocă că declarația SA „Zidarul-Cahul” privind specificarea revendicărilor judiciare și cerința privind constatarea nulității contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 9988 din 15 octombrie 2015 nu este o declarație separată de revendicare, cum invocă Cozac Vladimir, ci o cerință suplimentară pe marginea aceleiași cauze civile. Or, reclamantul are dreptul, în temeiul art. 60 CPC, de a-și completa cererile.

În acest context, menționează că Cozac Vladimir solicită separarea bunurilor din masa debitoare a SA „Zidarul-Cahul” anume în baza statutului de creditor-gajist la care pretinde. Consideră recurenții că cerința suplimentară urmează a fi examinată

în cadrul acestui dosar, deoarece în urma examinării se va stabili dacă Cozac Vladimir are dreptul de a depune cerere în instanța de judecată și de a pretinde la statutul de creditor gajist.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi respinse cu menținerea încheierii Curții de Apel Cahul din 17 noiembrie 2017, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 1 alin. (4) Legea insolvenței, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

După cum atestă materialele cauzei, în cadrul derulării procesului de insolvență, lichidatorul Societății pe Acțiuni „Zidarul Cahul”, Baracu Roman, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, majorând pretențiile și solicitând, pe lângă cerințele inițiale și constatarea nulității contractului de cesiune a creanței nr. 9988 din 15 octombrie 2015 încheiat între reprezentantul Dermenji Oleg și Cozac Vladimir.

Însă, prin încheierea din 17 noiembrie 2017 a Curții de Apel Cahul, ca instanță de insolvență, a fost restituită cererea SA „Zidarul-Cahul” de concretizare a pretențiilor, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) CPC, pe motiv că instanța nu este competentă să judece pricina.

Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia instanței de insolvență, la caz, Curtea de Apel Cahul, precum că nu sunt de competența instanței de insolvență cerințele privind constatarea nulității contractului de cesiune a creanței nr. 9988 din 15 octombrie 2015 încheiat între reprezentantul Dermenji Oleg și Cozac Vladimir.

În privința competenței instanței de insolvență urmează de remarcat prevederile art. 5 alin. (2) din Legea insolvenței, conform cărora instanța de insolvență dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvență, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvență va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Conform art. 2 din Legea insolvenței, masa debitoare reprezintă bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolvență, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită.

Conform art. 39 din Legea insolvenței, masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolvență, precum și cele pe care acesta le dobîndește și le recuperează pe parcursul procesului.

În interpretarea corectă a normelor enunțate este de înțeles că instanța de insolvență dispune de competență exclusivă la judecarea în cadrul procesului de insolvență a litigiilor ce țin nemijlocit de masa debitoare și a circumstanțelor relevante cauzei. Principalele competențe ale instanței de insolvență sunt prevăzute la art. 5 alin. (5) din lege.

Conform normei de drept enunțate, orice litigiu aflat pe rol la data intentării procesului de insolvență, inclusiv care se referă la masa de creditori vor continua a fi judecate în instanța de judecată, care au început examinarea, iar alte litigii de drept cu excepția celor stabilite expres de art. 5 din lege, se judecă de alte instanțe de judecată conform competenței.

Iar conform prevederilor art. 5 alin. (5) lit. g) din Legea insolvenței, una din principalele competențe ale instanței de insolvență în cadrul prezentei legi este și judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolvenței /lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului.

Dat fiind faptul că conform art. 39 alin. (1), (2) din aceeași lege, masa de creditori cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolvență, precum și cele pe care acesta le dobândește și le recuperează pe parcursul procesului, la litigii ce țin de masa de creditori se vor atribui și acțiunile înaintate de administratorul insolvenței în conformitate cu art. 104 și 105 din lege.

Conform dispozițiilor art. 104 al Legii insolvenței, că pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării unor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului, inclusiv orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvență, care a afectat drepturile creditorilor, cât și tranzacțiile încheiate în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită.

Alte litigii de drept, fie pendente la data intentării procesului de insolvență (art. 79 din lege), fie ca rezultat al admiterii contestațiilor împotriva creanțelor ca rezultat al existenței unui litigiu de drept cu radierea creanței din tabelul definitiv (art. 144 din lege), fie litigii apărute după intentarea procesului de insolvență sau în alte cazuri, cu excepția celor stabilite expres în art. 5 din lege, se judecă de alte instanțe de judecată, potrivit competenței.

Cu referire la cele menționate, instanța de recurs consideră justă constatarea Curții de Apel Cahul precum că în cazul dat se contestă tranzacția apărută ulterior intentării procedurii de insolvență și nu reprezintă un act juridic încheiat de debitor.

În acest sens, instanța de recurs reiterează că de competența instanței de insolvență este examinarea acțiunilor în vederea anulării actelor juridice încheiate de către debitor, acte considerate fictive sau frauduloase, iar în cazul dat se contestă o tranzacție în care reclamantul nu este parte contractantă, astfel neîncadrându-se în prevederile art. 104 Legea insolvenței.

Or, conform contractului de cesiune a dreptului de creanță contestată în speță sunt pe de o parte Demenji Oleg și pe de altă parte Cozac Vladimir.

În consecință, Colegiul reiterează că litigiul ce ține de cerința privind constatarea nulității contractului de cesiune a creanței nr. 9988 din 15 octombrie 2015 încheiat între reprezentantul Dermenji Oleg și Cozac Vladimir, nu ține de competența instanței de insolvență.

În astfel de circumstanțe instanța de recurs consideră justă dispunerea restituirii cererii de concretizare a pretențiilor depusă de lichidatorul SA „Zidarul-Cahul”,

Baracu Roman, cu privire la constatarea nulității contractului de cesiune a creanței nr. 9988 din 15 octombrie 2015 încheiat între reprezentantul Dermenji Oleg și Cozac Vladimir, în condițiile în care aceasta a fost depusă cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse cu menținerea încheierii din 17 noiembrie 2017 a Curții de Apel Cahul.

În conformitate cu art. 427 lit. a), CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Zidarul-Cahul”, Baracu Roman și Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova.

Se menține încheierea din 17 noiembrie 2017 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Zidarul-Cahul” împotriva Societății pe Acțiuni „Daniel-P” și Dermenji Oleg cu privire la încetarea dreptului de gaj, anularea măsurilor de asigurare și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cozac Vladimir împotriva Societății pe Acțiuni „Zidarul-Cahul”, intervenienți accesorii Societatea pe Acțiuni „Daniel-P”, Dermenji Oleg, Inspectoratul Fiscal de Stat Cahul, Societatea pe Acțiuni „Ormotex” și Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru